ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.3.2024
COM(2024) 135 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή και τον αντίκτυπο της απόφασης (ΕΕ) 2018/646 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 2018

για ένα κοινό πλαίσιο για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα (Europass) και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2241/2004/ΕΚ

(που υποβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης (ΕΕ) 2018/646)

{SWD(2024) 71 final}

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή 1
1.1 Το Europass και η εφαρμογή του 1
1.2 Επισκόπηση της μεθοδολογίας αξιολόγησης 2
2. Τα κύρια πορίσματα και συμπεράσματα της αξιολόγησης 3
2.1 Αποτελεσματικότητα 3
2.2 Αποδοτικότητα 6
2.3. Συνοχή 6
2.4 Ενωσιακή προστιθέμενη αξία και αντίκτυπος 7
2.5 Συνάφεια 8
3. Διδάγματα που αντλήθηκαν 9

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα πορίσματα της αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την απόφαση (ΕΕ) 2018/646 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Απριλίου 2018, για ένα κοινό πλαίσιο για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα (Europass) και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2241/2004/ΕΚ[1]. Συνοδεύεται από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, το οποίο αξιολογεί σε ποιον βαθμό το Europass είναι αποτελεσματικό, αποδοτικό και συνεκτικό, παρέχει ενωσιακή προστιθέμενη αξία και παραμένει συναφές για την κάλυψη των παρουσών και μελλοντικών αναγκών. Επιπλέον, στο πλαίσιο της αξιολόγησης εξετάστηκαν η υιοθέτηση και ο ευρύτερος αντίκτυπος του Europass στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας και στις πολιτικές για τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση. Εξετάστηκαν πτυχές όπως η βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των επαγγελματικών προσόντων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, καθώς και η συνέπεια των διαφόρων εργαλείων δεξιοτήτων και προσόντων. Η αξιολόγηση εξετάζει επίσης τον βαθμό στον οποίο το Europass παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες καθώς και καθοδήγηση σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης και μάθησης και τις δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας. Η αξιολόγηση καλύπτει την περίοδο από το 2018, όταν εκδόθηκε η απόφαση για το Europass, έως το 2022. Εστιάζει στο 2020, όταν ξεκίνησε η λειτουργία της νέας πλατφόρμας, και μεταγενέστερα. Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης καλύπτει τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), καθώς και τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες στο πλαίσιο των συμφωνιών που έχουν συνάψει με την ΕΕ.

1.1 Το Europass και η εφαρμογή του

Το Europass εντάσσεται στο πλαίσιο των 12 δράσεων του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων του 2020[2], το οποίο έχει ως στόχο να βοηθήσει τα άτομα και τις επιχειρήσεις να αναπτύξουν περισσότερες και καλύτερες δεξιότητες για την υποστήριξη της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης. Αυτό θα συμβάλει στην επίτευξη μιας κοινωνικά δίκαιης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης. Επιπλέον, η πλατφόρμα Europass στηρίζει άμεσα τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και την ψηφιακή δεκαετία της Ευρώπης.

Η απόφαση του 2018 αποσκοπούσε στη βελτίωση του Europass και στην ανάπτυξή του από μια πύλη που παρέχει καταφορτώσιμα υποδείγματα σε πλατφόρμα παροχής υπηρεσιών. Η συγκεκριμένη εξέλιξη έλαβε υπόψη τις βελτιώσεις στην τεχνολογία και τις αλλαγές στην αγορά εργασίας, στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και στην κοινωνία γενικότερα που είχαν σημειωθεί από την αρχική έναρξη λειτουργίας του Europass το 2004.

Η νέα πλατφόρμα Europass εγκαινιάστηκε από την Επιτροπή τον Ιούλιο του 2020. Στόχος της είναι να παρέχει μια νέα διαδικτυακή πλατφόρμα σε επίπεδο ΕΕ, η οποία θα προσφέρει

[1] Βλ. απόφαση (ΕΕ) 2018/646 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Απριλίου 2018, για ένα κοινό πλαίσιο για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα (Europass) και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2241/2004/ΕΚ.
[2] Βλ. EUR-Lex - 52020DC0274 - EL - EUR-Lex (europa.eu).

στους χρήστες πρόσβαση σε σειρά διαδικτυακών εργαλείων και υπηρεσιών. Πρόκειται για μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εκπαιδευομένους, εργαζομένους, άτομα που αναζητούν εργασία και εθελοντές ώστε να μπορούν να επικοινωνούν και να παρουσιάζουν τις δεξιότητες, τα επαγγελματικά προσόντα και την πείρα τους με σαφήνεια και συνέπεια σε ολόκληρη την Ευρώπη. Μεταξύ των άλλων ενδιαφερόμενων μερών περιλαμβάνονται οι πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι επαγγελματίες επαγγελματικού προσανατολισμού, οι εργοδότες, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, οι κοινωνικοί εταίροι, πάροχοι εργασίας στον τομέα της νεολαίας, οργανώσεις νεολαίας, εθελοντικές οργανώσεις και φορείς χάραξης πολιτικής.

Το νέο Europass αποτελεί «υπηρεσία μίας στάσης» για διάφορα υφιστάμενα εργαλεία και υπηρεσίες της ΕΕ, που υποστηρίζει την ανταλλαγή πληροφοριών και την κατανόηση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απαιτούνται για την κινητικότητα, την κατάρτιση και την απασχολησιμότητα.

Παρά το γεγονός ότι πολλά από τα εργαλεία, τις υπηρεσίες και τις πληροφορίες σχετικά με το Europass είχαν εφαρμοστεί και ήταν διαθέσιμα στην πλατφόρμα όταν ξεκίνησε να λειτουργεί τον Ιούλιο του 2020, προστέθηκαν στη συνέχεια πρόσθετα εργαλεία, όπως τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση τον Οκτώβριο του 2021, το εργαλείο αυτοαξιολόγησης ψηφιακών δεξιοτήτων τον Δεκέμβριο του 2021 και το εργαλείο Jobs & Skill Trends[3] τον Ιούνιο του 2023.

Τα διάφορα εργαλεία και οι υπηρεσίες επικαιροποιούνται τακτικά και η τεχνητή νοημοσύνη και η ανάλυση δεδομένων αρχίζουν να χρησιμοποιούνται περισσότερο για την περαιτέρω προσαρμογή της πλατφόρμας στις ανάγκες των χρηστών, π.χ. μέσω εξατομικευμένων προτάσεων για ευκαιρίες απασχόλησης και μάθησης. Στόχος είναι η βελτίωση των υπηρεσιών της πλατφόρμας προς τους τελικούς χρήστες ώστε να αντιστοιχίζονται καλύτερα τα προφίλ, οι δεξιότητες, τα επαγγελματικά προσόντα και τα ενδιαφέροντα με τις θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες μάθησης και εθελοντισμού κ.λπ.

Τα κράτη μέλη εκτελούν τα καθήκοντα που ορίζονται στην απόφαση για το Europass κυρίως μέσω των εθνικών κέντρων Europass (ΕΚΕ), τα οποία υπήρχαν ήδη πριν από την απόφαση του 2018 για το Europass. Τα κέντρα ορίζονται σε εθνικό επίπεδο, λειτουργούν ανεξάρτητα και συγχρηματοδοτούνται μέσω επιχορηγήσεων της ΕΕ. Υποστηρίζουν τους χρήστες και προωθούν την τεκμηρίωση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων μέσω του Europass. Συνολικά, συμβάλλουν στην επιχειρησιακή και προωθητική υποστήριξη του Europass, στην εθνική του προβολή και στη σύνδεση της πλατφόρμας με μεμονωμένους χρήστες και τις ανάγκες τους.

1.2 Επισκόπηση της μεθοδολογίας αξιολόγησης

Εφαρμόστηκε προσέγγιση μικτής μεθόδου[4] που συνδυάζει πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα στο πλαίσιο της εξωτερικής μελέτης που υποστηρίζει την αξιολόγηση[5].

[3] Κατά τη φάση της ανάπτυξης, το εργαλείο Jobs & Skill Trends αναφερόταν ως «Skills Intelligence tool» (εργαλείο συλλογής πληροφοριών για τις δεξιότητες).

[4] Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα εργαλεία συλλογής δεδομένων, τις ομάδες ενδιαφερόμενων μερών που καλύπτονται και τον αριθμό των συμμετεχόντων περιλαμβάνονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της

Περιλάμβανε εξέταση βάσει εγγράφων των σχετικών επίσημων εγγράφων και της βιβλιογραφίας, ανάλυση δεδομένων (δεδομένα χρηστών της πλατφόρμας Europass, δεδομένα κόστους που παρασχέθηκαν από την Επιτροπή, αναζήτηση μέσω Google και ανάλυση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης), συλλογή ποσοτικών πρωτογενών δεδομένων (τρεις στοχευμένες έρευνες σε χρήστες και μη χρήστες του Europass, εργοδότες και παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης) και ποιοτικές πληροφορίες από διεξοδικές συνεντεύξεις με ενδιαφερόμενα μέρη, στοχευμένες ποιοτικές παρατηρήσεις μη χρηστών, δημόσια διαβούλευση και πρόσκληση υποβολής στοιχείων[6].

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής αναπτύχθηκε μια λογική παρέμβασης[7] καθώς και ένας πίνακας αξιολόγησης. Ο πίνακας συνέδεσε τα κριτήρια αξιολόγησης με τη λογική της παρέμβασης και χρησιμοποίησε τα βασικά στοιχεία για την κατάρτιση των ερευνητικών ερωτημάτων.

Μία από τις προκλήσεις της αξιολόγησης αφορά τις διαρθρωτικές αλλαγές μεταξύ του πλαισίου Europass πριν από το 2018 και του πλαισίου του 2018, το οποίο έχει πολύ ευρύτερο πεδίο εφαρμογής (και οδήγησε στην έναρξη λειτουργίας της νέας πλατφόρμας το 2020). Αυτό κατέστησε τα πλαίσια συγκρίσιμα μόνο εν μέρει. Μια άλλη πρόκληση αφορούσε τον βαθμό λεπτομέρειας των διαθέσιμων δεδομένων για την προετοιμασία της υποστηρικτικής μελέτης.

Για την αξιολόγηση αυτή, ζητούταν η γνώμη των κρατών μελών σε τακτική βάση μέσω της συμβουλευτικής ομάδας για το Europass[8].

2. ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Στην παρούσα ενότητα συνοψίζονται τα πορίσματα και τα συμπεράσματα της αξιολόγησης σχετικά με τον αντίκτυπο και την εφαρμογή της απόφασης για το Europass σύμφωνα με τα πέντε κριτήρια που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας: αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνοχή, ενωσιακή προστιθέμενη αξία και συνάφεια.

2.1 Αποτελεσματικότητα

Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, οι χρήστες και τα ενδιαφερόμενα μέρη εκτιμούν τη νέα πλατφόρμα Europass ως υπηρεσία μίας στάσης που συγκεντρώνει τις δεξιότητες, τα επαγγελματικά προσόντα και τα εργαλεία κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Ορισμένα χαρακτηριστικά του Europass δεν είναι πλήρη (πληροφορίες σχετικά με τα επαγγελματικά

Επιτροπής, στην ενότητα 1.2 «Overview of the methodology» (Επισκόπηση της μεθοδολογίας) και στο παράρτημα V «Synopsis report» (Συνοπτική έκθεση).

[5] Βλ. «Study supporting the Europass ex-post evaluation» (Μελέτη για την υποστήριξη της εκ των υστέρων αξιολόγησης του Europass), Verian Group (πρώην Kantar Public) (https://op.europa.eu/en/web/general-publications).

[6] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13323-Lifelong-learning-and-career-management-evaluation-of-Europass-since-2018/public-consultation_el.

[7] Βλ. διάγραμμα 10 (Λογική παρέμβασης για το Europass) στο παράρτημα II του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

[8] Η συμβουλευτική ομάδα για το Europass είναι ένα συμβουλευτικό όργανο σε επίπεδο ΕΕ που αποτελείται από ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή συγκρότησε τη συμβουλευτική ομάδα για το Europass με σκοπό την υποστήριξη της εφαρμογής της απόφασης για το Europass.

προσόντα και τις ευκαιρίες μάθησης), καθώς εξακολουθούν να λείπουν δεδομένα από τις εθνικές αρχές. Το εργαλείο Jobs Skill Trends, που κυκλοφόρησε τον Ιούνιο του 2023, αναμένεται να ενισχύσει περαιτέρω τη διαδικασία ενοποίησης της πλατφόρμας με άλλες πρωτοβουλίες και πηγές δεδομένων.

Η έρευνα χρηστών και μη χρηστών δείχνει ότι υπάρχουν διαφορές στην αξιοποίηση των εργαλείων και των υπηρεσιών του Europass. Το βιογραφικό σημείωμα Europass και η συνοδευτική επιστολή είναι τα πλέον γνωστά και συχνότερα χρησιμοποιούμενα εργαλεία του Europass. Οι περισσότεροι χρήστες του Europass (76 %) χρησιμοποιούν το βιογραφικό σημείωμα και τη συνοδευτική επιστολή συχνά ή μερικές φορές. Τα εργαλεία και οι υπηρεσίες του Europass θεωρούνται εν γένει χρήσιμα. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων στη δημόσια διαβούλευση (τουλάχιστον το 80 %) θεωρούν τα εργαλεία και τις υπηρεσίες χρήσιμα ή πολύ χρήσιμα, ενώ εκτιμούν περισσότερο το βιογραφικό σημείωμα Europass (90 %). Άλλες λειτουργίες, όπως η δημιουργία και η παρακολούθηση εφαρμογών, τα υποδείγματα συμπληρώματος, το εργαλείο αυτοαξιολόγησης ψηφιακών δεξιοτήτων και τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση, χρησιμοποιούνται σε μικρότερο βαθμό (το 37 %, το 31 %, το 28 % και το 28 % αντίστοιχα των συμμετεχόντων στην έρευνα χρηστών του Europass χρησιμοποιούσαν τα εργαλεία αυτά συχνά ή μερικές φορές). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα διάφορα εργαλεία είναι διαφορετικής φύσης και έχουν ελαφρώς διαφορετικές ομάδες-στόχους, γεγονός που μπορεί να εξηγήσει ορισμένες διαφορές ως προς τους αριθμούς. Αυτό υποδηλώνει ότι απαιτείται περισσότερη ανάλυση με στόχο τις βαθύτερες αιτίες αυτής της χαμηλότερης χρήσης. Υποδηλώνει επίσης ότι τα διάφορα εργαλεία του Europass πρέπει να ενσωματωθούν καλύτερα σε ένα βελτιωμένο σύστημα ανάλυσης δεδομένων, ώστε να παρέχονται στους χρήστες καλύτερα προσαρμοσμένες προτάσεις για απασχόληση και μάθηση στην Ευρώπη.

Το Europass παρέχει εργαλεία, υπηρεσίες και πληροφορίες για την υποστήριξη της κινητικότητας των ατόμων στην ΕΕ για τους σκοπούς της απασχόλησης και της μάθησης και για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής τυποποίησης. Τα εργαλεία και οι υπηρεσίες παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα να παρουσιάζουν προσωπικές πληροφορίες και να τεκμηριώνουν τις δεξιότητες, τα επαγγελματικά προσόντα και τα μαθησιακά τους αποτελέσματα σε τυποποιημένο ευρωπαϊκό μορφότυπο σε έως και 31 γλώσσες. Οι εργοδότες και οι πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης χρησιμοποιούν κυρίως το Europass ως εργαλείο για την υποστήριξη της κινητικότητας και την παρουσίαση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων με τυποποιημένο τρόπο. Επιπλέον, οι συνεντεύξεις με ενωσιακά και εθνικά ενδιαφερόμενα μέρη έδειξαν ότι θεωρούν το Europass ως επί το πλείστον πλατφόρμα που υποστηρίζει την κινητικότητα για εργασία και εκπαιδευτικές ευκαιρίες στην ΕΕ. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα σε επίπεδο ΕΕ διαπίστωσαν επίσης ότι το Europass υποστηρίζει την εφαρμογή άλλων ευρωπαϊκών πολιτικών (π.χ. προγράμματα κινητικότητας της ΕΕ).

Το Europass είναι αποτελεσματικό όσον αφορά την προώθηση ενός κοινού πλαισίου για τη διαφάνεια και την αναγνώριση δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων μεταξύ των κρατών μελών. Αυτό βασίζεται σε διάφορα στοιχεία: τη σύνδεση με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τα επαγγελματικά προσόντα και τις ευκαιρίες μάθησης (παρότι ο τομέας αυτός βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη), τα κοινά υποδείγματα συμπληρώματος και τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση.

Η επικοινωνία σχετικά με το Europass πραγματοποιείται σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, υπό την καθοδήγηση των εθνικών κέντρων Europass. Έχει ως αποτέλεσμα την επιτυχή συνεργασία με τους τελικούς χρήστες και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα δεδομένα της πλατφόρμας δείχνουν σημαντική αύξηση του αριθμού των εγγεγραμμένων χρηστών μετά την έναρξη λειτουργίας της νέας πλατφόρμας (πάνω από 4,5 εκατομμύρια προφίλ δημιουργήθηκαν από τους χρήστες έως το τέλος του 2022). Έως τις 31 Ιανουαρίου 2023 η νέα πλατφόρμα δέχθηκε περίπου 32,4 εκατομμύρια μοναδικούς επισκέπτες[9] και είχε περισσότερες από 261 εκατομμύρια προβολές σελίδων σε 58,8 εκατομμύρια συνεδρίες.

Η ενημέρωση σχετικά με το Europass διαφέρει μεταξύ των χωρών. Με βάση έρευνα χρηστών και μη χρηστών που διενεργήθηκε σε 10 χώρες, η Πορτογαλία, η Ρουμανία και η Κροατία είναι οι χώρες στις οποίες το Europass είναι περισσότερο γνωστό: το 88 %, το 79 % και το 77 % των απαντησάντων στην έρευνα, αντίστοιχα, γνώριζαν το Europass. Δύο χώρες στις οποίες το Europass είναι λιγότερο γνωστό είναι η Γαλλία και η Γερμανία (24 % και 19 % αντίστοιχα)[10]. Με βάση τα δεδομένα της πλατφόρμας του 2022 και τα στατιστικά στοιχεία της Eurostat σχετικά με τον πληθυσμό της ΕΕ, οι περισσότεροι χρήστες του Europass βρίσκονται στην Ιταλία, την Πορτογαλία και τη Ρουμανία (σε συνολικούς αριθμούς). Οι χώρες αυτές φιλοξενούν επίσης υψηλότερα ποσοστά προφίλ Europass σε σύγκριση με τον συνολικό πληθυσμό. Το ποσοστό των προφίλ ανά χώρα (επί του συνολικού πληθυσμού) για την Πορτογαλία, τη Ρουμανία και την Ιταλία είναι 4,5 %, 1,9 % και 1,8 % αντίστοιχα. Υπάρχουν επίσης σχετικά υψηλά ποσοστά προφίλ (επί του συνολικού πληθυσμού) στη Μάλτα, την Κροατία, τη Σλοβενία και τη Λετονία. Στις χώρες με σχετικά χαμηλότερα ποσοστά χρηστών του Europass (επί του συνολικού πληθυσμού) περιλαμβάνονται η Δανία, η Σουηδία, η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες, η Πολωνία, η Γαλλία και η Ιρλανδία[11]. Θα μπορούσαν να αναληφθούν περισσότερες δράσεις για την προώθηση του Europass στις χώρες όπου είναι λιγότερο γνωστό και χρησιμοποιούμενο, τόσο από την Επιτροπή όσο και από τα εθνικά κέντρα Europass των εν λόγω χωρών.

Οι περισσότεροι χρήστες του Europass είναι κάτω των 35 ετών και έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Η ισχυρή απήχηση του Europass στους νέους που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους αποτελεί ιδιαίτερο πλεονέκτημα που θα πρέπει να αξιοποιηθεί. Οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται ελαφρώς μεταξύ των χρηστών. Οι περισσότεροι χρήστες διαθέτουν κάποιο επίπεδο εργασιακής πείρας. Όσον αφορά τις γλώσσες του προφίλ, η αγγλική είναι η πλέον χρησιμοποιούμενη γλώσσα, ακολουθούμενη από τα ιταλικά, τα πορτογαλικά και τα ρουμανικά. Οι υπόλοιπες γλώσσες εκπροσωπούνται λιγότερο.

Η προσβασιμότητα της πλατφόρμας έχει σημειώσει βελτιώσεις από την έναρξη λειτουργίας της. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα ζητήματα που επηρεάζουν διάφορες ομάδες ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με χαμηλότερες ψηφιακές δεξιότητες, των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία. Η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων θεωρείται το κύριο εμπόδιο προσβασιμότητας.

[9] Μοναδικός επισκέπτης είναι εκείνος που επισκέπτεται την πλατφόρμα από συγκεκριμένη διεύθυνση IP. Υπολογίζεται μόνο μία φορά, ακόμη και αν επισκέπτεται την πλατφόρμα μέσω διαφορετικών προφίλ.

[10] Με βάση έρευνα χρηστών και μη χρηστών που διενεργήθηκε σε 10 χώρες: Γερμανία, Ισπανία, Ελλάδα, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Πορτογαλία, Πολωνία, Ρουμανία, Σουηδία.

[11] Για πλήρη επισκόπηση του ποσοστού των προφίλ Europass ανά κράτος μέλος ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού, βλ. παράρτημα VII του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Τα δύο τρίτα των συμμετεχόντων στη δημόσια διαβούλευση θεώρησαν ότι η πλατφόρμα είναι εύχρηστη. Ωστόσο, οι απαντήσαντες έθεσαν επίσης ζητήματα σχετικά με την πολυπλοκότητά της, γεγονός που, κατά την άποψή τους, καθιστά την πλατφόρμα λιγότερο φιλική προς τον χρήστη και λιγότερο διαισθητική.

2.2 Αποδοτικότητα

Όσον αφορά τον προϋπολογισμό που διατίθεται για την ανάπτυξη και την εφαρμογή του Europass, η σημαντική αύξηση των νέων χρηστών από την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας τον Ιούλιο του 2020 (μεταξύ Ιουλίου 2020 και Δεκεμβρίου 2022 δημιουργούνταν κατά μέσο όρο 150 000 προφίλ κάθε μήνα) και η αναμενόμενη σταθερότητα του κόστους κατά τα επόμενα έτη που συνδέεται με την ωριμότητα της πλατφόρμας και την ολοκλήρωση των περισσότερων εργαλείων, αναμένεται να συμβάλουν στη μείωση του κόστους ανά προφίλ Europass (κόστος ανά πρόσθετο προφίλ Europass το 2022: 1,22 EUR). Η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας της πλατφόρμας βελτιώθηκε μεταξύ του 2021 και του 2022, και αυτό αναμένεται να συνεχιστεί, καθώς οι ψηφιακές πλατφόρμες συνήθως έχουν χαμηλό οριακό κόστος για τους πρόσθετους χρήστες.

Από το 2018 η διακυβέρνηση ήταν πιο αποτελεσματική απ' ό,τι στο παρελθόν, λόγω της ισχυρότερης πολυεπίπεδης δομής και της ευρύτερης κατανομής αρμοδιοτήτων και καθηκόντων τόσο από την Επιτροπή στα κράτη μέλη όσο και μεταξύ πολλαπλών οργανισμών σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα εθνικά κέντρα Europass εξέφρασαν την ανάγκη για περισσότερους πόρους, διότι υπάρχουν πρόσθετα καθήκοντα που πρέπει να καλυφθούν και η νέα πλατφόρμα παρέχει περισσότερα εργαλεία και υπηρεσίες απ' ό,τι η προηγούμενη. Το γεγονός ότι τα πρόσθετα καθήκοντα εκτελούνται με προϋπολογισμό[12] παρόμοιο με εκείνον πριν από την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας τον Ιούλιο του 2020 καταδεικνύει βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι έχουν γίνει πολλές προσπάθειες για τη βελτίωση της φιλικότητας του Europass προς τον χρήστη και την αντιμετώπιση τεχνικών ζητημάτων. Αυτές περιλαμβάνουν τη σημαντική μείωση των σφαλμάτων που ανέφεραν οι τελικοί χρήστες κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2022 και το πρώτο εξάμηνο του 2023. Τα ενδιαφερόμενα μέρη πιστεύουν ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην επίλυση των τεχνικών ζητημάτων της πλατφόρμας παρά στην περαιτέρω ανάπτυξη νέων εργαλείων. Αυτό θα βοηθήσει να καταστεί η πλατφόρμα πιο λειτουργική, ορατή και εύχρηστη.

2.3. Συνοχή

Το Europass συνάδει με το ευρύτερο πλαίσιο πολιτικής. Η πλατφόρμα Europass υποστηρίζει άμεσα το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων, τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και την ψηφιακή δεκαετία της Ευρώπης. Πολλές από τις πρωτοβουλίες του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων βασίζονται στο Europass για την πρακτική εφαρμογή τους σε επίπεδο ΕΕ, π.χ. πληροφορίες για τις δεξιότητες. Επιπλέον, το Europass συμβάλλει στις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, οι οποίες είναι η βελτίωση της ποιότητας, της ισότητας, της ένταξης και της επιτυχίας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση για όλους, καθώς και η υλοποίηση της διά βίου μάθησης και της κινητικότητας για όλους.

[12] Συνολικά, η Επιτροπή χορήγησε περίπου 6 εκατ. EUR στα ΕΚΕ και για τις δύο περιόδους πριν και μετά την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας τον Ιούλιο του 2020 (δηλαδή 2018-2020 και 2021-2023).

Τέλος, η εξέλιξη του Europass από μια πλατφόρμα που αποτελούταν από πέντε υποδείγματα εγγράφων σε μια ενιαία ψηφιακή λύση ευθυγραμμίζεται άμεσα με την ψηφιακή δεκαετία της Ευρώπης.

Το Europass συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, δεδομένου ότι οι πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο και τα εργαλεία (εργαλείο σύγκρισης, διασύνδεση των εθνικών μητρώων επαγγελματικών προσόντων) ενσωματώνονται στο Europass. Το Europass ευθυγραμμίζεται επίσης με τις προτεραιότητες που ενέκρινε η Επιτροπή von der Leyen: «Μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή» και «Μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων». Επιπλέον, το Europass έχει ισχυρές συνέργειες και τεχνική διαλειτουργικότητα με εργαλεία και πρωτοβουλίες της ΕΕ στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της καθοδήγησης, όπως το EURES, η ευρωπαϊκή ταξινόμηση επαγγελμάτων και δεξιοτήτων (ESCO), το Erasmus+ και το EQAR (Ευρωπαϊκό Μητρώο Οργανισμών Διασφάλισης της Ποιότητας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση). Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν περισσότερες συνέργειες μεταξύ του Europass και των ενωσιακών και εθνικών πλατφορμών που παρέχουν παρόμοια εργαλεία και υπηρεσίες (για παράδειγμα, σχετικά με πληροφορίες για τις δεξιότητες, πληροφορίες επαγγελματικού προσανατολισμού, πληροφορίες για την εκπαίδευση και την κατάρτιση και πληροφορίες για την αγορά εργασίας). Πρόσθετες συνέργειες με το EURES, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (ELA), θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ένα ενιαίο πρόγραμμα δημιουργίας βιογραφικών σημειωμάτων και προφίλ, ευθυγράμμιση των οπτικών ταυτοτήτων, με ταυτόχρονη διατήρηση χωριστού σήματος, βελτιωμένη πλοήγηση στις δύο πλατφόρμες και διασφάλιση ότι οι υπηρεσίες και στις δύο πλατφόρμες αλληλοσυμπληρώνονται.

2.4 Ενωσιακή προστιθέμενη αξία και αντίκτυπος

Το Europass παρέχει προστιθέμενη αξία μέσω μοναδικών, πολύγλωσσων και τυποποιημένων εργαλείων και υπηρεσιών δωρεάν, καθώς και μέσω της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με ευκαιρίες απασχόλησης, ευκαιρίες μάθησης και επαγγελματικά προσόντα. Τα τυποποιημένα εργαλεία βοηθούν τους εργοδότες και τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και σε άλλες χώρες του Europass να κατανοούν και να συγκρίνουν καλύτερα το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό υπόβαθρο των υποψηφίων και να αντιστοιχίζουν τις δεξιότητές τους με τις απαιτήσεις απασχόλησης.

Ως εκ τούτου, το Europass υποστηρίζει την κινητικότητα των υποψηφίων για σκοπούς μάθησης και απασχόλησης σε διασυνοριακό επίπεδο και, με τον τρόπο αυτόν, συμβάλλει στην αντιμετώπιση της έλλειψης εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων στην ΕΕ. Επιπλέον, τα τυποποιημένα εργαλεία και υπηρεσίες του Europass συμβάλλουν στη δημιουργία ίσων ευκαιριών μεταξύ των αιτούντων εργασία. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στις ποιοτικές παρατηρήσεις, αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους νέους που μεταβαίνουν από την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην αγορά εργασίας.

Επί του παρόντος, το Europass χρησιμοποιείται ως πρότυπο στο πλαίσιο εφαρμογών του δημόσιου τομέα σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Πορτογαλία, Ρουμανία και Ιταλία). Το Europass μπορεί επίσης να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην τυποποίηση εργαλείων και υπηρεσιών εντός της ίδιας χώρας, όπου οι πολιτικές για την αγορά εργασίας διαφέρουν

μεταξύ των περιοχών. Επιπρόσθετα, το Europass καλύπτει κενά στην αγορά, όπου δεν υπάρχουν ισοδύναμες εθνικές εναλλακτικές λύσεις.

Όσον αφορά τη χρήση του Europass στον ιδιωτικό τομέα, το 66 % των εργοδοτών που απάντησαν στην έρευνα γνωρίζουν το Europass και το 44 % το χρησιμοποιούν. Η τυποποίηση οδηγεί σε μεγαλύτερη συνοχή και συγκρισιμότητα των δεξιοτήτων μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών. Η προώθηση της υιοθέτησης του Europass θα μπορούσε να το βοηθήσει να καταστεί πρότυπο όχι μόνο για τις δημόσιες διοικήσεις, αλλά και για τις πρωτοβουλίες της ΕΕ, τα προγράμματα κινητικότητας και τις διάφορες αγορές εργασίας και τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στη δημόσια διαβούλευση (77 %) θεωρούν ότι το κυριότερο πλεονέκτημα του Europass είναι η παροχή δωρεάν υπηρεσιών, ακολουθούμενο από τα τυποποιημένα υποδείγματα και τα πολυγλωσσικά χαρακτηριστικά της πλατφόρμας (66 % και 65 % αντίστοιχα).

2.5 Συνάφεια

Το Europass είναι πιθανό να συνεχίσει να είναι συναφές λόγω της ανάγκης κατανόησης των επαγγελματικών προσόντων και των δεξιοτήτων των ατόμων σε ευρωπαϊκό πλαίσιο και δεδομένης της σημασίας της προώθησης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού σε ολόκληρη την ΕΕ και των εξελίξεων στην ψηφιοποίηση. Στο πλαίσιο αυτό, θα ήταν σημαντικό να αναπτυχθεί περαιτέρω το σύστημα ανάλυσης δεδομένων του Europass. Αυτό θα καταστήσει δυνατή τη χρήση των δεδομένων αλληλεπίδρασης χρηστών από τα διάφορα εργαλεία της πλατφόρμας με σκοπό την εξατομίκευση των προτάσεων για εργασία και μάθηση στην Ευρώπη.

Πληροφορίες και καθοδήγηση σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης παρέχονται μέσω του εργαλείου αναζήτησης εργασίας στο EURES και ειδικών ανά χώρα πληροφοριών τόσο στο Europass όσο και στο EURES. Περισσότερες ειδικές ανά τομέα ή κλάδο πληροφορίες θα μπορούσαν να αυξήσουν περαιτέρω την απήχηση και τη συνάφεια των εργαλείων του Europass.

Όσον αφορά τις πληροφορίες σχετικά με τη διά βίου μάθηση και τη διακρατική κινητικότητα για σκοπούς μάθησης, το Europass εξαρτάται από τα κράτη μέλη και τις χώρες του Europass για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα επαγγελματικά προσόντα και τις ευκαιρίες μάθησης.

Οι πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης και τις ευκαιρίες μάθησης θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές από τους νέους που ξεκινούν τη σταδιοδρομία τους, καθώς και από άτομα από τρίτες χώρες (Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος και υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες)[13].

Η πιο εξατομικευμένη καθοδήγηση θα μπορούσε να αυξήσει περαιτέρω τη συνάφεια των εργαλείων του Europass. Οι εξατομικευμένες συστάσεις σχετικά με τις ευκαιρίες

[13] Συμμετέχοντες σε έρευνα χρηστών και μη χρηστών από τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, τη Γεωργία, το Μαυροβούνιο, τη Βόρεια Μακεδονία, τη Νορβηγία, τη Σερβία και την Ουκρανία.

απασχόλησης θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού. Αυτό θα απαιτούσε περισσότερες εθνικές πληροφορίες σχετικά με τον επαγγελματικό προσανατολισμό, οι οποίες θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στο Europass για τους χρήστες του.

Η ενσωμάτωση διαφόρων προηγουμένως αυτόνομων εργαλείων δεξιοτήτων, επαγγελματικών προσόντων και κινητικότητας του εργατικού δυναμικού, καθώς και η εισαγωγή νέων εργαλείων (π.χ. το εργαλείο αυτοαξιολόγησης ψηφιακών δεξιοτήτων) συνέβαλαν στη μείωση του κατακερματισμού σ' αυτόν τον τομέα. Τα ενδιαφερόμενα μέρη επιδιώκουν περαιτέρω διαλειτουργικότητα με άλλα μέσα και πρωτοβουλίες της ΕΕ. Ωστόσο, πρέπει να διασφαλιστεί ισορροπία μεταξύ της πολυπλοκότητας και της φιλικότητας προς τον χρήστη της πλατφόρμας, ώστε να αποφευχθεί η υπερφόρτωσή της με διάφορα εργαλεία που απευθύνονται στα ενδιαφερόμενα μέρη και όχι στους τελικούς χρήστες.

Το Europass συμβάλλει στη διαφάνεια, στην κοινή κατανόηση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων και στη συγκρισιμότητα. Στο πλαίσιο αυτό, οι χρήστες και τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση (EDC) είναι ιδιαιτέρως σημαντικά, καθώς τα πρότυπα της ΕΕ διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα και αποτρέπουν τον κατακερματισμό σε έναν τομέα που βρίσκεται ακόμη σε ανάπτυξη.

3. ΔΙΔΆΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΛΉΘΗΚΑΝ

Το Europass υποστηρίζει τους στόχους του **Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων** για την ενίσχυση της **συνάφειας των δεξιοτήτων** και την αντιστοίχιση των προσδοκιών, των αναγκών και των συνόλων δεξιοτήτων των ατόμων με τις ανάγκες και τις ευκαιρίες της αγοράς εργασίας. Οι πληροφορίες και η καθοδήγηση σχετικά με τις δεξιότητες που απαιτούνται από την αγορά εργασίας θεωρούνται πολύ σημαντικές από τους χρήστες και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Το Europass παρέχει επίσης εργαλεία που βοηθούν τους χρήστες να προβληματιστούν σχετικά με τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά τους.

Το Europass συνδέεται ήδη με διάφορες πρωτοβουλίες της ΕΕ, όπως το EURES, το ESCO, το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων και το ευρωπαϊκό μοντέλο μάθησης. Επιπλέον, η **διαλειτουργικότητα** και οι **συνέργειες** του Europass με άλλες σχετικές ενωσιακές και εθνικές πύλες, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών υπηρεσιών καθοδήγησης, θα μπορούσαν να διερευνηθούν περαιτέρω.

Το Europass είναι συναφές με την **αναζήτηση εργασίας** και ανταποκρίνεται στην ανάγκη πληροφόρησης και καθοδήγησης σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης, με την παροχή πρόσβασης στο εργαλείο αναζήτησης εργασίας του EURES. Οι ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ Europass και EURES θα μπορούσαν να ενισχύσουν τον αντίκτυπο και των δύο πλατφορμών και να ωφελήσουν όλους τους χρήστες.

Τα κράτη μέλη και οι χώρες του Europass πρέπει να κάνουν περαιτέρω προσπάθειες για την ανάπτυξη **βάσεων δεδομένων και μητρώων ευκαιριών απόκτησης επαγγελματικών**

προσόντων και μάθησης. Τα εν λόγω μέσα θα συνδέονται με την πλατφόρμα Europass μέσω του μητρώου συνόλου δεδομένων επαγγελματικών προσόντων, ώστε οι πληροφορίες να είναι διαθέσιμες στους χρήστες του Europass.

Εάν το Europass υιοθετηθεί από περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη ως **τυποποιημένο εργαλείο προφίλ για τη μάθηση και την απασχόληση στην ΕΕ**, καθώς και στο πλαίσιο **των πρωτοβουλιών και των προγραμμάτων κινητικότητας της ΕΕ**, αυτό θα εξασφαλίσει τη χρήση των εργαλείων και των υπηρεσιών από περισσότερους τελικούς χρήστες, με αποτέλεσμα τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας. Αυτό θα ενισχύσει επίσης περαιτέρω τη συνάφεια και τον αντίκτυπο του Europass. Επιπλέον, η αξιοποίηση του Europass στον ιδιωτικό τομέα θα μπορούσε να διερευνηθεί περαιτέρω. Όσον αφορά τη γεωγραφική κάλυψη, οι δραστηριότητες προώθησης του Europass θα μπορούσαν να εστιάσουν σε χώρες στις οποίες το Europass είναι λιγότερο γνωστό και χρησιμοποιείται λιγότερο. Μολονότι η απήχηση του Europass στους νέους αποτελεί ιδιαίτερο πλεονέκτημα που πρέπει να αξιοποιηθεί, οι δραστηριότητες προώθησης θα μπορούσαν επίσης να εστιάσουν σε άτομα ηλικίας άνω των 35 ετών.

Πρέπει να εξασφαλιστεί ισορροπία μεταξύ της περαιτέρω ενσωμάτωσης νέων πρωτοβουλιών της ΕΕ στο Europass (που οδηγεί σε μεγαλύτερη **πολυπλοκότητα**) και της φιλικότητας της πλατφόρμας προς τον χρήστη.

Προκειμένου το Europass να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές του ως πλατφόρμας για τη διαχείριση της σταδιοδρομίας και τη διά βίου μάθηση, οι πληροφορίες σχετικά με **τον επαγγελματικό προσανατολισμό, τις ευκαιρίες επικύρωσης και την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων** θα μπορούσαν να βελτιωθούν, δεδομένου ότι οι τρέχουσες πληροφορίες στην πλατφόρμα παραμένουν γενικές. Αυτό θα απαιτούσε ιδίως ισχυρότερους δεσμούς με τις εθνικές υπηρεσίες και τα εθνικά θεσμικά όργανα.

Η χρήση του Europass ως λύση για την παρουσίαση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων με τυποποιημένο τρόπο είναι ιδιαιτέρως αποτελεσματική στο πλαίσιο της **κινητικότητας για σκοπούς απασχόλησης και μάθησης σε ολόκληρη την ΕΕ**.

Υπάρχει σαφής ανάγκη να ολοκληρωθεί η **υποδομή EDC** και να αξιοποιηθούν τα **ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τα πρότυπα μάθησης**, ώστε να υποστηριχθούν τα κράτη μέλη στον ψηφιακό μετασχηματισμό των διαπιστευτηρίων και να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ των εθνικών πλατφορμών διαπιστευτηρίων σε επίπεδο ΕΕ.

Η χρήση της **ανάλυσης δεδομένων** και της **τεχνητής νοημοσύνης** στο Europass θα μπορούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω. Οι εξατομικευμένες συστάσεις σχετικά με τις ευκαιρίες απασχόλησης θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού.

Για να βελτιωθεί η φιλικότητα της πλατφόρμας Europass προς τον χρήστη, είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στην **επίλυση τεχνικών ζητημάτων** πριν από την ανάπτυξη νέων εργαλείων. Αυτό θα καταστήσει την πλατφόρμα πιο λειτουργική, ορατή και εύχρηστη.

Οι μελλοντικές εξελίξεις για το Europass θα μπορούσαν να υλοποιηθούν μέσω μιας **προσέγγισης «προσβασιμότητας εκ σχεδιασμού»**, ώστε να διασφαλιστεί ότι η πλατφόρμα

είναι προσβάσιμη σε όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με χαμηλότερα επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων, των ηλικιωμένων, των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων με αναπηρία. Με την εφαρμογή αυτών των αρχών, το Europass θα μπορούσε να συμβάλει στην προώθηση της συμμετοχής χωρίς αποκλεισμούς και των ίσων ευκαιριών.

Για τη μέτρηση του αντικτύπου και της χρήσης του Europass, θα μπορούσε να τεθεί σε εφαρμογή **σχέδιο παρακολούθησης των δεδομένων** και να διενεργούνται τακτικές **έρευνες ικανοποίησης των χρηστών**.

Η αξιολόγηση αυτή καθιστά δυνατή την εστίαση των προσπαθειών στην υλοποίηση των βελτιώσεων που προκύπτουν από τα διδάγματα αυτά. Ορισμένες βελτιώσεις βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη. Αυτές καθώς και οι μελλοντικές εξελίξεις θα απαιτήσουν περαιτέρω προσπάθειες και δέσμευση τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο.